

2021-08-26
S2021/06048 (delvis)

Socialdepartementet

E-hälsomyndigheten
Box 913
391 29 Kalmar

Uppdrag att genomföra en förstudie avseende framtagning av ett system för manuellt utfärdande av covidbevis

Regeringens beslut

Regeringen ger E-hälsomyndigheten i uppdrag att genomföra en förstudie för att undersöka möjligheten att utveckla en ändamålsenlig och kostnads-effektiv manuell rutin för utfärdande av covidbevis i de fall där ordinarie rutiner inte fungerar, till exempel till personer vars vaccinationer inte kan registreras i det nationella vaccinationsregistret (NVR). Den tillfälliga manuella rutinen ska kunna gälla så länge som EU-förordningen gäller. I arbetet med förstudien ska E-hälsomyndigheten beakta tidigare uppdrag som regeringen har lämnat till Myndigheten för digital förvaltning (Digg), E-hälsomyndigheten och Folkhälsomyndigheten i syfte att utveckla och inrätta en teknisk lösning för utfärdande av vaccinationsbevis (I2021/00395, I2021/01336, S2021/03695, S2021/03696). E-hälsomyndigheten ska inom ramen för uppdraget samverka med Myndigheten för digital förvaltning (Digg) och Folkhälsomyndigheten samt vid behov föra dialog med Socialstyrelsen, Sveriges Kommuner och Regioner, företrädare för regioner och kommuner, Inera AB, företrädare för fristående vårdgivare och andra för uppdraget relevanta aktörer.

E-hälsomyndigheten ska inom ramen för uppdraget

- utreda hur en manuell rutin för utfärdande av covidbevis kan tas fram,
- lämna förslag på en lösning som fungerar ur ett verksamhetsmässigt, legalt och tekniskt perspektiv,
- lämna en rekommendation om vilken eller vilka aktörer som har bäst förutsättningar att ansvara för de olika delarna av lösningen,

- utreda hur uppgifter om genomförda vaccinationer kan verifieras innan ett vaccinationsbevis utfärdas samt vilken eller vilka aktörer som bedöms vara mest lämpliga att ansvara för verifiering av uppgifter,
- presentera en genomförandeplan för upprättandet av lösningen som tar hänsyn till ändamålsenlighet och kostnadseffektivitet,
- säkerställa att utformningen av lösningen utgår från EU-lagstiftning och, så långt det är möjligt, från befintliga informationsresurser, specifikationer som finns inom området samt internationella standarder och riktlinjer,
- säkerställa att lösningen tillgodoser gällande krav på dataskydd och skyddet för den personliga integriteten och i sammanhanget analysera personuppgiftsbehandling och behovet av eventuella regeländringar,
- om förslagen påverkar den kommunala självstyrelsen, särskilt redovisa de konsekvenser och de särskilda avvägningar som föranlett förslagen (se 14 kap. 3 § RF),
- uppskatta kostnaderna för stat och regioner för den lösning eller de lösningar som myndigheten föreslår och hur kostnaderna ska finansieras. Redovisningen ska särskilja de kostnader som är nödvändiga för att klara EU-förordningens krav och de kostnader som föranleds av att Sverige eventuellt tar på sig ett större åtagande än vad som är obligatoriskt enligt EU-förordningen.

En slutredovisning av uppdraget ska lämnas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 1 oktober 2021. Redovisningen ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Den som har vaccinerats mot covid-19 kan fr.o.m. den 1 juli 2021 beställa ett digitalt vaccinationsbevis via en e-tjänst hos E-hälsomyndigheten i syfte att underlätta resande inom EU. Under de första tre veckorna utfärdades ungefär 2 miljoner sådana bevis. För personer som inte har en e-legitimation finns en möjlighet att beställa ett vaccinationsbevis genom en blankett som fylls i och skickas till E-hälsomyndigheten. Myndigheten kan sedan skriva ut beviset och skicka det till folkbokföringsadressen. Den digitala tjänsten för vaccinationsbevis har under sommaren kompletterats med möjligheter att utfärda bevis om negativa test och tillfriskande, i enlighet med EU:s förordning (2021/953) om en ram för utfärdande, kontroll och godtagande av interoperabla intyg om vaccination mot, testning för och tillfrisknande från covid-19 (EU:s digitala covidintyg).

När det gäller utfärdande av vaccinationsbevis bygger den svenska lösningen på att uppgifter om genomförda vaccinationer hämtas från det nationella vaccinationsregistret (NVR), efter ett informerat och aktivt samtycke av den vaccinerade i samband med att beviset beställs. I NVR går det dock endast att söka på person- eller samordningsnummer. Eftersom det finns personer som lagligen vistas i Sverige, men som saknar ett person- eller samordningsnummer, kan idag inte alla personer som enligt EU-förordningen har rätt att få covidbevis beställa ett sådant. Framtagning av en manuell rutin för utfärdande av covidbevis som fungerar ur ett verksamhetsmässigt, legalt och tekniskt perspektiv skulle kunna göra det möjligt att utfärda ett vaccinationsbevis även till dessa personer.

En annan grupp som eventuellt kan bli hjälpt av en sådan lösning är svenskar som vaccinerats i tredjeland, men som flyttat tillbaka till Sverige eller som vistas i Sverige under en längre tid. Av den EU-förordning som reglerar utfärdande av covidbevis inom EU framgår att medlemsstater som väljer det får utfärda certifikat till EU-medborgare och deras familjemedlemmar i tredjeland som begär det. En sådan möjlighet förutsätter att dokument på utförda vaccinationer i tredjeland kan bedömas på deras äkthet samt att det handlar om ett vaccin som är godkänt inom EU. En annan förutsättning är att det behöver finnas ett system för utfärdande av dessa vaccinationsbevis som inte bygger på att uppgifter hämtas från NVR eftersom inga i utlandet givna vaccinationer får registreras i detta register.

En liknande problematik kan också finnas för utfärdande av tillfrisknandebevis. Det gäller till exempel utlandssvenskar eller andra unionsmedborgare som testats positivt för covid-19 i Sverige, men där det kan finnas hinder att

tillhandahålla covidbeviset till personer utan svensk folkbokföring eller utan e-legitimation och digital brevlåda. Förstudien ska beskriva hur en manuell rutin kan underlätta utfärdande av covidbevis i dessa och andra specialfall.

På regeringens vägnar

Ardalan Shekarabi

Andrea Larsson

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA, K
Infrastrukturdepartementet/ESD
Folkhälsomyndigheten
Inera AB
Myndigheten för digital förvaltning
Socialstyrelsen
Sveriges Kommuner och Regioner